

श्री.जयद्विज डाकरे सर श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - पाचवी (12 जुलै) माझा अभ्यास

Subscribe

शासनाच्या 45 दिवसांच्या ब्रीज कोर्ससोबत माझा अभ्यास PDF

शासनाच्या ब्रीज कोर्ससोबत क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा अभ्यासक्रम समाविष्ट

दिवस बारा :

खालील स्वाध्याय सराव करा.

३.

वलहवा रं वलहवा

टैस्ट
मोडवा

- एका व म्हणा.

वलहवा रं, वलहवा रं, वलहवा रं नाव वलहवली,
वलहवा रं नाव वलहवली, वलहवा रं नाव वलहवली ॥

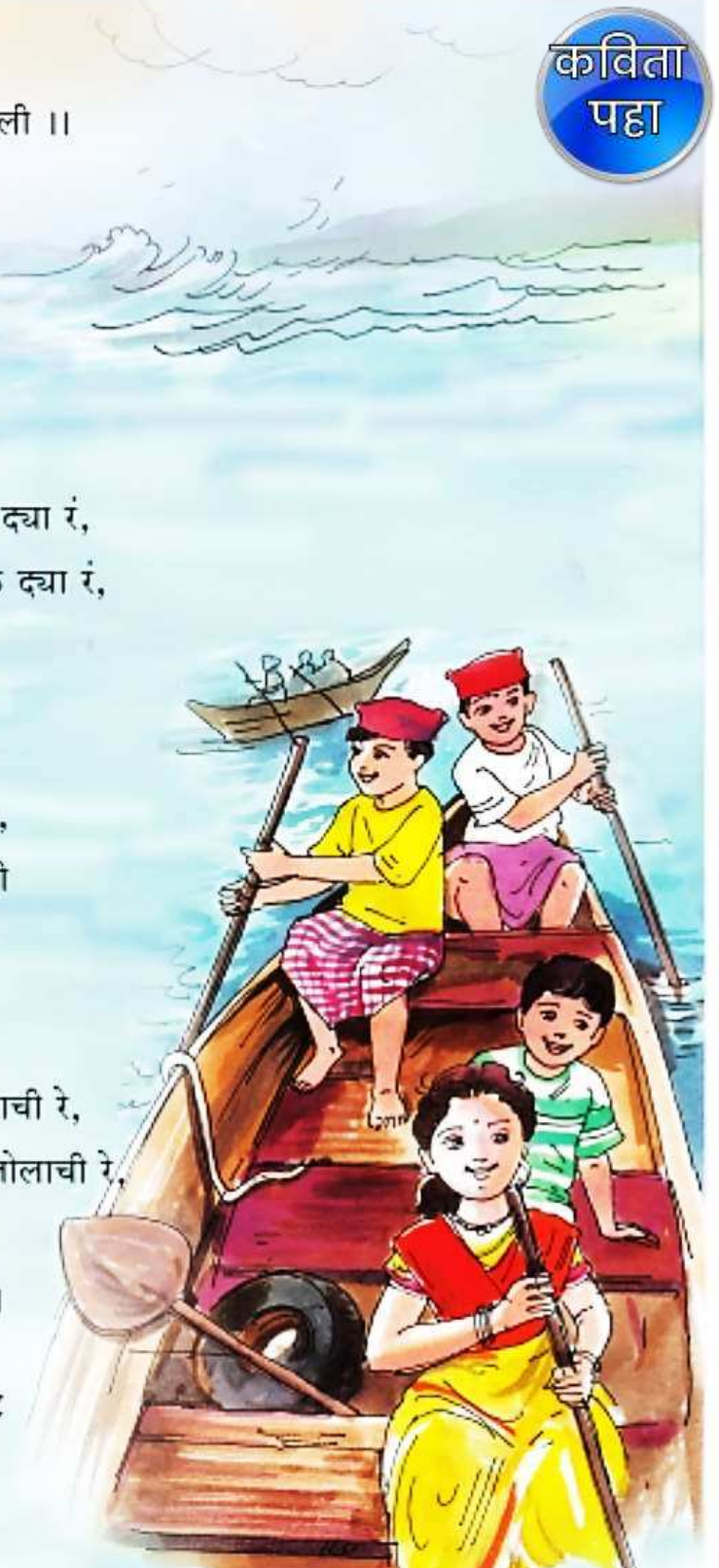
नौका चाले कशी जलावरी-जलावरी-जलावरी,
आहे सारा भार मुलांवरी-मुलांवरी-मुलांवरी
लहान वीर-महान धीर,
रोखील वादळ वलहवा रं - वलहवली ॥१॥

मोकाट पिसाट वारा आला - येऊ द्या रं, येऊ द्या रं,
डोंगरमापाच्या लाटा आल्या - येऊ द्या रं, येऊ द्या रं,
छाती अफाट - झेलेल लाट,
रोखील वादळ वलहवा रं - वलहवली ॥२॥

झेंडा माथ्यावर तीन रंगी - तीन रंगी - तीन रंगी,
संचारवी जोम नव अंगी - नव अंगी - नव अंगी
डोले कसा - बोले कसा,
धैर्यानं नाव तुम्ही वलहवा रं - वलहवली ॥३॥

स्वातंत्र्य दौलत मोलाची रे - मोलाची रे - मोलाची रे,
सर्वांच्या जिवाच्या तोलाची रे - तोलाची रे - तोलाची रे,
ती एक आस - तो एक ध्यास
जोसानं नाव आता वलहवा रं - वलहवली ॥४॥

- वसंत बापट

कविता
पहा

सूचनेनुसार कृती करा.

2. संख्याज्ञान

टैम्ट
मोडवा

सराव

उदाहरणसंग्रह 5

- खालील संख्यांतील अधोरेखित अंकांची स्थानिक किंमत लिहा.
 - 78, 95,210
 - 14, 95,210
 - 3,52,749
 - 50,000
 - 89, 99,988
- खालील संख्या विस्तारित रूपात लिहा.
 - 56, 43, 215
 - 70, 815
 - 8, 35, 999
 - 8, 88, 889
 - 92, 32, 992
- खालील संख्यांतील प्रत्येक अंकाचे स्थान व त्याची स्थानिक किंमत लिहा.
 - 35, 705
 - 7, 82, 899
 - 82, 74, 508
- संख्येचे विस्तारित रूप दिले आहे. त्यावरून संख्या लिहा.
 - $60,000 + 4000 + 600 + 70 + 9$
 - $9,00,000 + 20,000 + 7000 + 800 + 5$
 - $20,00,000 + 3,00,000 + 60,000 + 9000 + 500 + 10 + 7$
 - $7,00,000 + 80,000 + 4000 + 500$
 - $80,00,000 + 50,000 + 1000 + 600 + 9$

फासा घेऊन खेळण्याचा एक मजेदार खेळ पाहा.

खालीलप्रमाणे प्रत्येक खेळाडूचे नाव असलेली सारणी करा.

प्रत्येक नावापुढे सात अंकी संख्या बनवण्यासाठी चौकटी आहेत.

खेळाडूची नावे	द	ल	द	ह	श	द	ए	तयार होणारी संख्या
अजय	1							
मेघा				3				
पुष्कर्णी	6							
विजय		2						

खेळ 1 : पहिल्या खेळाडूने फासा टाकून दान घ्यावे. ते दान स्वतःच्या नावापुढील कुठल्याही चौकटीत भरावे. एका चौकटीत अंक लिहिला, की जागा बदलता येणार नाही. प्रत्येक चौकटीत एकच अंक लिहायचा. मग क्रमाने प्रत्येक खेळाडूने फासा टाकून आपले दान, आपल्या नावापुढच्या कुठल्याही रिकाम्या चौकटीत भरावे. याप्रमाणे हळूहळू सर्व चौकटी भरतील व प्रत्येकाची एक सात अंकी संख्या तयार होईल. ज्याची संख्या सर्वात मोठी, तो जिंकणार.

खेळ 2 : सारणी व त्यातील चौकटी खेळ नं. 1 प्रमाणेच; पण फासा टाकून मिळालेले दान प्रत्येक खेळाडू कुणाच्याही नावापुढील कुठल्याही रिकाम्या चौकटीत लिहू शकेल. ज्याची संख्या सर्वात मोठी तो जिंकणार.

खेळ 3 : खेळण्याचे सगळे नियम खेळ 2 प्रमाणे. सर्वांच्या सात अंकी संख्या तयार झाल्यावर ज्याची संख्या सर्वात लहान तो जिंकणार.

Follow the instructions.

2. Number Work

Revision

Problem Set 5

- Write the place value of the underlined digit.
 - 78, 95,210 (2) 14, 95,210 (3) 3,52,749 (4) 50,000 (5) 89, 99,988
- Write the numbers in their expanded form.
 - 56, 43, 215 (2) 70, 815 (3) 8, 35, 999 (4) 8, 88, 889 (5) 92, 32, 992
- Write the place name and place value of each digit in the following numbers.
 - 35, 705 (2) 7, 82, 899 (3) 82, 74, 508
- The expanded form of the number is given. Write the number.
 - $60,000 + 4000 + 600 + 70 + 9$ (2) $9,00,000 + 20,000 + 7000 + 800 + 5$
 - $20,00,000 + 3,00,000 + 60,000 + 9000 + 500 + 10 + 7$
 - $7,00,000 + 80,000 + 4000 + 500$ (5) $80,00,000 + 50,000 + 1000 + 600 + 9$

An interesting dice game

Prepare a table with the name of each player, as shown below.
In front of each name, there are boxes to make seven-digit numbers.

Names	TL	L	TTH	TH	H	T	U	The number formed
Ajay	1							
Megha				3				
Pushkarni	6							
Vijay		2						

Game 1 : The first player throws the dice and writes that number in any one of the boxes in front of his/her name. You can write only one number in each box and once it is written, you cannot change its place. The other players do the same till all the boxes are filled and each one gets a seven-digit number. The one with the largest number is the winner.

Game 2 : Use the same table, but you may write the number (you get on throwing the dice) in any box in front of anyone's name. The one with the largest number is the winner.

Game 3 : The rules are the same as for game 2, but the one with the smallest number is the winner.

look, listen and read aloud.

3. Look, listen and read aloud with me.
Select any one number and frame a sentence about it.

Revision

पहा, ऐका आणि माझ्याबरोबर मोठ्याने वाचा.
कोणतीही एक संख्या निवडून त्याविषयी एक
इंग्रजी वाक्य तयार करा.

one	eleven	21	31	41	51	61	71	81	91
two	twelve	22	32	42	52	62	72	82	92
three	thirteen	23	33	43	53	63	73	83	93
four	fourteen	24	34	44	54	64	74	84	94
five	fifteen	25	35	45	55	65	75	85	95
six	sixteen	26	36	46	56	66	76	86	96
seven	seventeen	27	37	47	57	67	77	87	97
eight	eighteen	28	38	48	58	68	78	88	98
nine	nineteen	29	39	49	59	69	79	89	99
ten	twenty	thirty	forty	fifty	sixty	seventy	eighty	ninety	hundred

- They had **two** daughters.
- January has **thirty-one** days.
- A spider has **eight** legs.
- There are **seven** days in a week.
- There are **eighty-eight** pages in this book.
- My brother made **fifty-four** runs yesterday.

4. Read aloud and learn. मोठ्याने वाचा आणि शिका.

04

- 100 One hundred
- 1000 One thousand
- 10,000 Ten thousand
- 100,000 A hundred thousand / One lakh
- 1,000,000 A million / Ten lakh
- 10,000,000 Ten million / One crore

5. Make a big chart of numbers 1 to 100 written in words.

1 ते 100 संख्या शब्दांत लिहून तक्ता तयार करा.

W10

6. Think of larger numbers and make suitable sentences.

मोठ्या संख्या मनात घरा आणि त्यांना साजेशी इंग्रजी वाक्ये तयार करा.

O15

- There are **three hundred and sixty-five** days in a year.
- My mother bought a table for **five thousand** rupees.
- There are **millions** of stars in the sky.

संख्यांच्या आधारे वाक्य तयार करण्याच्या कृती वर्गात प्रथम तोंडी करून घ्याव्या. मुलांनी सांगितलेली वाक्ये (आवश्यक त्या सुधारणा करून) शिक्षकांनी फळवाचर लिहावी व एकत्र प्रकट वाचून घ्यावी.

पाठ वाचा व समजून घ्या.

पौर्णिमेनंतर चंद्राचा पृथ्वीकडील प्रकाशित भाग कमी कमी होऊ लागतो. १४-१५ दिवसांनी पुन्हा अमावास्या येते. या पंधरवड्याला 'कृष्णपक्ष' म्हणतात. अशा प्रकारे एका अमावास्येपासून पुढच्या अमावास्येचा काळ सुमारे २८ ते ३० दिवसांचा असतो. या काळाला 'चांद्रमास' म्हणतात. चांद्रमासातील प्रत्येक दिवसाला 'तिथी' म्हणतात.

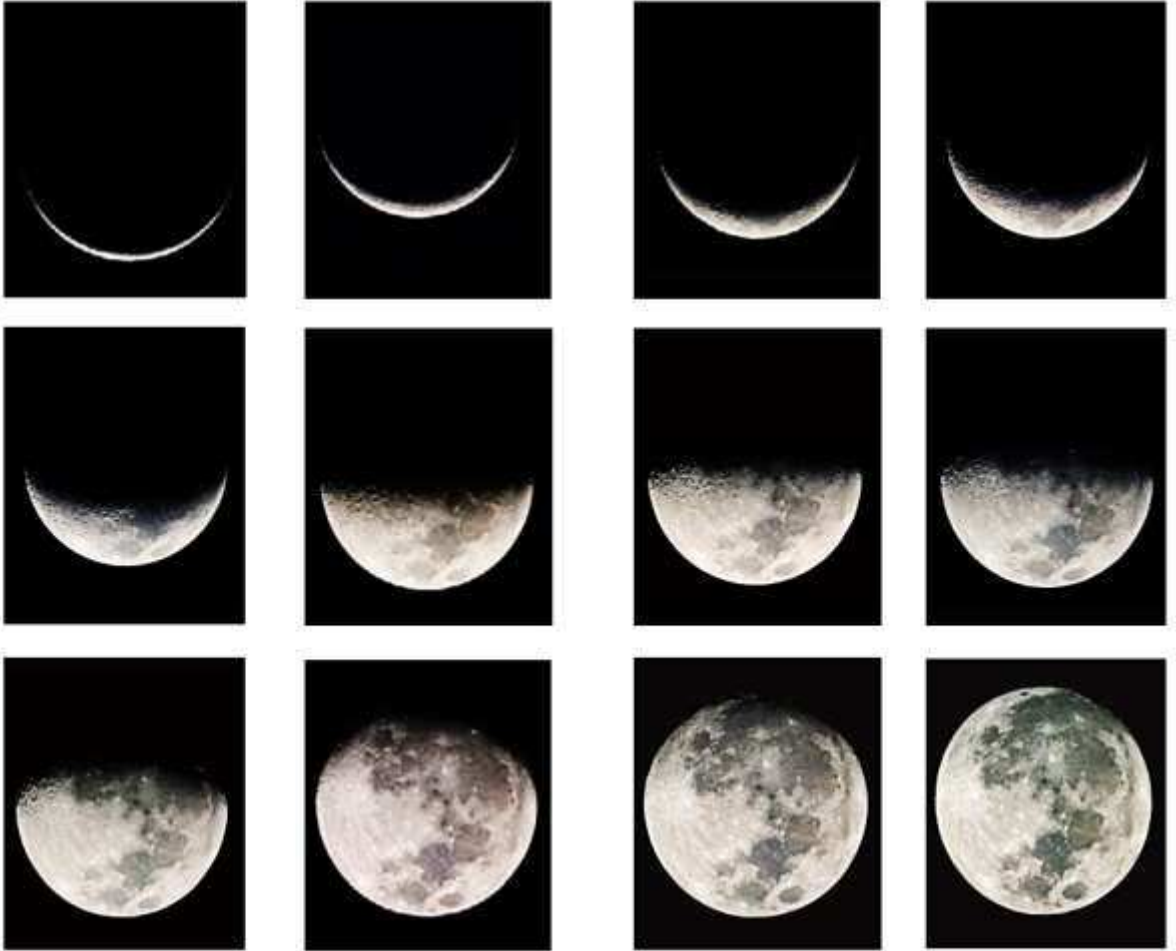
२. पृथ्वीचे फिरणे

टैस्ट
मोडवा

हे नेहमी लक्षात ठेवा.

पृथ्वीच्या परिवलनामुळे दिन व रात्र होते. पृथ्वीचा कललेला अक्ष व पृथ्वीचे परिभ्रमण यामुळे ऋतुचक्र होते.

चंद्राच्या विविध कला

अमावास्या $\xrightarrow{\text{पंधरवडा}}$ पौर्णिमा = शुक्लपक्ष

पौर्णिमा $\xrightarrow{\text{पंधरवडा}}$ अमावास्या = कृष्णपक्ष

शुक्लपक्ष + कृष्णपक्ष = चांद्रमास (एक महिना)

पाठ वाचा व समजून घ्या.

२. इतिहास आणि कालसंकल्पना

- २.१ काळाची विभागणी आणि कालरेषा
- २.२ कालगणना आणि कालगणनेच्या पद्धती
- २.३ इतिहासाची कालविभागणी
- २.४ कालमापनाच्या वैज्ञानिक पद्धती आणि कालनिश्चिती

२.१ काळाची विभागणी आणि कालरेषा

काळ समजावून घेण्याच्या वेगवेगळ्या पद्धती असतात. काळ अखंड असतो, पण आपल्या सोईसाठी आपण त्याचे विभाजन करतो. काळाचे विभाजन आपण कोणत्या उद्देशाने आणि कोणत्या पद्धतीने करतो, यावर काळ समजावून घेण्याच्या पद्धती अवलंबून असतात. उदा., सूर्योदय झाला, की आपण म्हणतो, 'दिवस उजाडला, सकाळ झाली !' सूर्यास्त झाला, की आपण म्हणतो, 'दिवस मावळला, संध्याकाळ झाली !' दिवस मावळून संध्याकाळ झाली, की थोड्याच वेळात अंधार पडून रात्र होते. म्हणजे आपण काळाचे विभाजन दिवस आणि रात्र या दोन घटकांमध्ये केले, असा त्याचा अर्थ होतो.

आपली पृथ्वी एका ठरावीक गतीने स्वतःच्या आसाभोवती फिरते. तसेच ती सूर्याभोवतीही फिरते. सूर्य हा स्वयंप्रकाशित आहे. सूर्यकिरणांपासून सतत प्रकाश मिळतो. तरीही आपल्याला मात्र फक्त दिवसा प्रकाश दिसतो आणि रात्री अंधार! हे कसे घडते?

पृथ्वी स्वतःच्या आसाभोवती फिरत असताना तिचा जो पृष्ठभाग सूर्यासमोर येत राहतो, तिथे उजेड होत जातो. जो भाग सूर्यासमोरून दूर जात राहतो, तिथे अंधार होत जातो. पृथ्वीची स्वतःच्या आसाभोवतीची एक प्रदक्षिणा पूर्ण

होण्यास २४ तासांचा अवधी लागतो. सुमारे १२ तासांचा दिवस आणि १२ तासांची रात्र असा हा अवधी असतो. अशा प्रकारचा एक दिवस आणि एक रात्र मिळून होणाऱ्या काळालाही व्यापक अर्थाने एक 'दिवस' असे म्हणतात. असा एक 'दिवस' म्हणजे एक वार होय.

सोमवार ते रविवार असा सात वारांचा एक आठवडा, दोन आठवड्यांचा एक पंधरवडा, चार आठवड्यांचा म्हणजेच दोन पंधरवड्यांचा एक महिना आणि बारा महिन्यांचे एक वर्ष, अशा पद्धतीने आपण काळाची क्रमवार विभागणी करतो. वर्षामागून वर्षे संपत संपत शंभर वर्षांचा काळ संपला, की एक शतक पूर्ण होते. अशी दहा शतके म्हणजेच एक हजार वर्षे संपली, की एक सहस्रक पूर्ण होते. काळाच्या अशा विभागणीला एकरेखिक विभागणी म्हणतात.

इसवी सनाचा काळ : एकरेखिक विभागणीत एकापाठोपाठ येणाऱ्या वर्षांची क्रमवार मांडणी केली जाते. इतिहासाच्या पुस्तकांमध्येही एकापाठोपाठ घडलेल्या घटनांची साखळी अशाच एकरेखिक पद्धतीने क्रमशः मांडलेली असते. त्यासाठी सर्वसाधारणपणे इसवी सनाचा उपयोग केला जातो.

आपण वापरतो ती दिनदर्शिका इसवी सनावर आधारलेली असते. येशू ख्रिस्तांच्या स्मरणार्थ इसवी सनाची सुरुवात झाली. मराठीतील 'इसवी' हा शब्द 'येशू' या नावाशी संबंधित आहे. ज्या वर्षापासून इसवी सनाची सुरुवात झाली, ते इसवी सनाचे पहिले वर्ष. त्या वर्षाची सुरुवात '१' या संख्येने दाखवली जाते. नंतर येणाऱ्या

प्रत्येक वर्षाची क्रमसंख्या पुढच्या दिशेने चढत जाते. इसवी सनाच्या पहिल्या शंभर वर्षांचा म्हणजे पहिल्या शतकाचा काळ 'इ.स.१-१००' असा लिहिला जातो. इसवी सनाच्या पहिल्या सहस्रकाचा काळ 'इ.स.१-१०००' असा लिहिला जातो.

इसवी सनापूर्वीचा काळ : इसवी सनाची सुरुवात होण्यापूर्वीच्या काळाला 'इसवी सनपूर्व काळ' असे म्हटले जाते. या काळातील वर्षे मोजताना प्रत्येक वर्षाची क्रमसंख्या उतरत्या पद्धतीने मांडली जाते. इसवी सनापूर्वीच्या पहिल्या शतकाची सुरुवात इ.स.पू.१०० या वर्षी झाली आणि ते इ.स.पू.१ या वर्षी संपले. तसेच इसवी सनापूर्वी पहिल्या सहस्रकाची सुरुवात इ.स.पू.१००० या वर्षी झाली आणि ते इ.स.पू.१ या वर्षी संपले. म्हणून इसवी सनापूर्वीच्या पहिल्या शंभर वर्षांचा म्हणजे पहिल्या शतकाचा काळ, म्हणजे 'इ.स.पू. १००-१' आणि इसवी सनापूर्वीच्या पहिल्या सहस्रकाचा काळ म्हणजे 'इ.स.पू. १०००-१'.

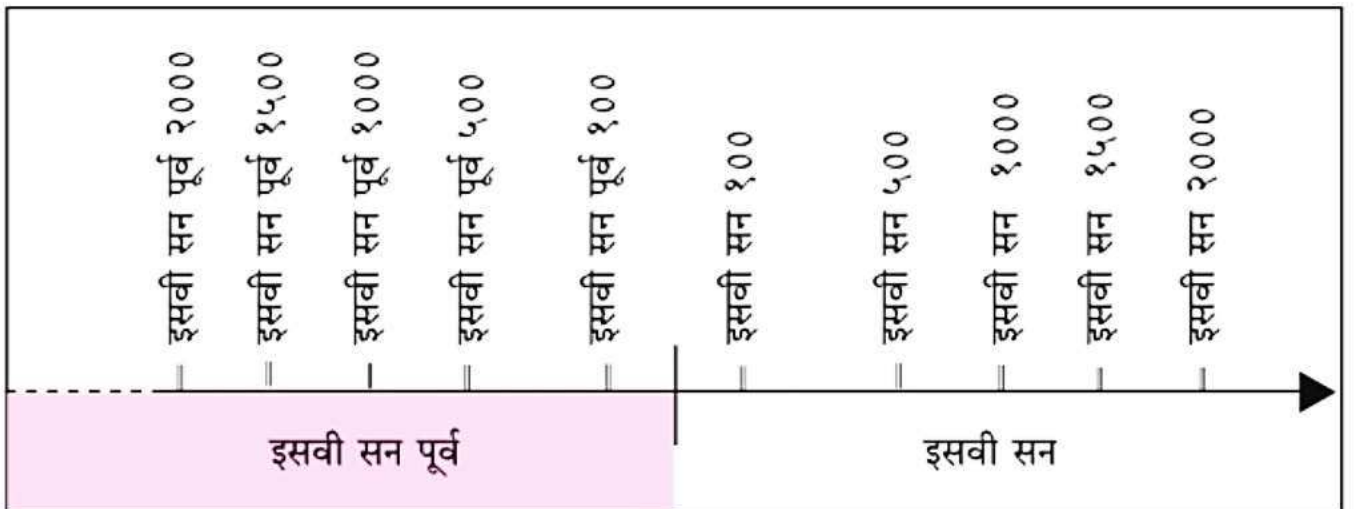
इसवी सनापूर्वीचा कालखंड लिहिण्याची पद्धत आपण काही उदाहरणांच्या साहाय्याने

समजून घेऊ. वर्धमान महावीरांचा जीवनकाल इ.स.पू. ५९९ - इ.स.पू. ५२७ असा लिहिला जातो. गौतम बुद्धांचा जीवनकाल इ.स.पू. ५६३ - इ.स.पू. ४८३ असा लिहिला जातो.

२.२ कालगणना आणि कालगणनेच्या पद्धती

कालगणना करणे म्हणजे काळाची लांबी मोजणे. काळ मोजण्याची आपल्याला माहीत असलेली एकके पुढीलप्रमाणे आहेत : सेकंद, मिनिट, तास, दिवस, आठवडा, पंधरवडा, महिना, वर्ष, शतक आणि सहस्रक. सेकंद हे यांतील सर्वांत छोटे एकक आहे. जगभर कालगणनेच्या अनेक पद्धती अस्तित्वात आहेत. त्यांमध्ये 'इसवी सन' ही पद्धत अधिक प्रचारात आहे. सर्वसाधारणपणे संबंधित महिन्यातील त्या त्या दिवसाचा क्रमांक, चालू महिन्याचे नाव किंवा क्रमांक आणि चालू वर्षाचा क्रमांक अशा क्रमाने आपण दिनांक लिहितो. तारीख हाही दिनांकाचा समानार्थी शब्द प्रचारात आहे.

कालगणनेच्या इतरही पद्धती आहेत. इसवी सनाची सुरुवात येशू ख्रिस्तांच्या स्मरणार्थ झाली,

● सुनो और दोहराओ :

रियाज

३. योग्य चुनाव

राजा मंगलसेन के मंत्री जगतराम बूढ़े हो चुके थे । उन्होंने राजा से स्वयं को सेवामुक्त करने की विनती की । राजा मंगलसेन ने कहा, “आप पहले अपने जैसे सेवाभावी, परोपकारी और ईमानदार मंत्री का चुनाव कर लीजिए, तभी आपको सेवामुक्त किया जा सकता है ।” जगतराम ने आदेश दिया, “राज्य में ढिंढोरा पीटवा दो कि राज्य के नए मंत्री का चयन अगले गुरुवार को किया जाएगा । इस पद के इच्छुक ग्यारह बजे राजदरबार में पहुँचें ।” हरकारे गाँव-गाँव ढिंढोरा पीटने लगे ।

चयनवाले दिन राजदरबार की ओर जाने वाले मार्ग पर सुबह से ही नवयुवकों की भीड़ लग गई थी । सैकड़ों की संख्या में युवक दरबार की ओर जा रहे थे । इसी रास्ते पर एक तरफ एक वृद्ध हताश-सा बैठा था । उसकी बैलगाड़ी का एक पहिया रास्ते के किनारे कीचड़ में फँस गया था । वृद्ध ने कई बार पहिया कीचड़ से निकालने की कोशिश की पर असफल रहा । मंत्री पद के अनेक उम्मीदवारों ने राजदरबार जाते समय यह दृश्य देखा पर किसी ने भी वृद्ध की सहायता नहीं की ।

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास - प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

पाचवी मराठी	पाचवी गणित	सेमी गणित	पाचवी इंग्रजी	पाचवी प.अ-1	पाचवी प.अ-2	हिंदी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

MiniShala शैक्षणिक ॲप्स खालील लिंकवरून डाऊनलोड करा.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
		आठवी	नववी	दहावी		

गुरुमाऊली शैक्षणिक ॲप्स - [Click Here](#)